

© SHUTTERSTOCK.COM

Kasplanning: beheer je financiën

Van ondernemers wordt verwacht dat ze hun bedrijf financieel op orde hebben. Een bedrijf hoort een meerjarig ondernemingsplan te hebben, bij iedere investering een specifiek investeringsplan op te maken, en ten slotte permanent de vinger aan de financiële pols te houden met opvolging van de kastoestand. Kan dit laatste ook voor jouw bedrijf nuttig zijn?

Herman Vets, stafmedewerker Bedrijfsconomie Boerenbond

In de landbouw blijven financiële plannen zoals in de inleiding beschreven vaak beperkt tot grote bedrijven of tot bedrijven in 'zwaar weer'. Maar naarmate marges kleiner worden en kosten of opbrengsten minder voorspelbaar, blijkt een degelijk financieel beleid toch ook op landbouwbedrijven

vaak geen overbodige luxe. Het ondernemings- of investeringsplan dient om de financiële levensvatbaarheid van een onderneming of een investering op langere termijn aan te tonen. Naast de massa cijfertjes die je erin vindt met betrekking tot het verwachte rendement, is het misschien wel even belang-

rijk dat je bij het opmaken ervan gedwongen wordt om na te denken over alle mogelijke gevolgen van je plan. Zijn bijvoorbeeld alle productiefactoren (geld, arbeid, grond ...) voldoende beschikbaar, of wat als het net wat anders loopt dan plan A? Kasplanning past in het plaatje omdat je er 'kort op de bal' je ontvangsten en uitgaven mee kan opvolgen. Dus, opvolgen of alles wel volgens je verwachtingen verloopt. Indien nodig kan je dan snel actie ondernemen om de financiële continuïteit van je onderneming veilig te stellen.

Wat is een kasplan?

In een kasplan probeer je op maandbasis te voorspellen wat je ontvangsten en

uitgaven zullen zijn (= de kas- of geldstroom) in het komende jaar. Het is op zich normaal dat de uitgaven van een onderneming in bepaalde periodes groter kunnen zijn dan de ontvangsten. Bij een grote investering zal dit quasi altijd tijdelijk het geval zijn. Verder kan dit op landbouwbedrijven ook gewoon het gevolg zijn van de seizoenen. Hoe beter je die periodieke financiële tekorten op voorhand kunt inschatten, des te makkelijker is het om je financieringen te plannen, samen met je bank. Naast langetermijnleningen die je vooral aan gaat bij investeringen, kunnen kortstondige tekorten dan bijvoorbeeld opgevangen worden door gebruik te maken van vaste voorschotten. Als je vooraf weet dat je voldoende financiële buffer hebt voorzien, kan dat er ook toe bijdragen dat je je voor de rest met een gerust gemoed kunt focussen op het praktische management van je bedrijf.

Kasplan opmaken in de praktijk

Je kan een kasplan vanuit de technische kant benaderen. Dan schat je in hoeveel euro je voor geleverde melk, biggen, tarwe of andere producten denkt te ontvangen in maand X, en op dezelfde manier hoeveel euro je voor voeder, meststoffen, zaaigoed, en alle andere kosten denkt uit te geven. Als je met een wit blad wil beginnen, is dit alvast geen eenvoudige klus. Gelukkig bestaan er her en der wel een aantal rekentools die je hierbij kunnen helpen (zie verder). Deze tools vragen natuurlijk ook input die je zo correct mogelijk moet kunnen invullen. De input die nodig is om ermee aan de slag te gaan, vind je in principe terug in je bedrijfseconomische boekhouding. Als je hier niet over beschikt kan je eventueel info halen uit je fiscale boekhouding, een managementpakket of uit je eigen administratie.

Kasplanningstools

Het Innovatiesteunpunt heeft een aantal kasplanningstools ontwikkeld die beschikbaar zijn voor eenieder die ze wil gebruiken. Deze tools vertrekken vanuit de sectoren (melkvee, varkens, hardfruit) en zijn dus vooral geschikt voor gebruik op gespecialiseerde bedrijven. Met de bedrijfsuitslag van de bedrijfseconomische boekhouding naast je kan je ze relatief makkelijk invullen en dan beginnen aanpassen (zie simulaties).

Kasplanning focus

Voor de opmaak van een kasplan kan je ook rechtstreeks vertrekken vanuit de registraties van ontvangsten en uitgaven in focus (of Tiber). Alle bedoelde registraties zitten immers in de 'kastroom' van je boekhouding. Zowel focus als zijn voorganger Tiber voorzien de mogelijkheid om de gegevens ►

De kasstroom uit focus is een goed vertrekpunt voor een kasplan.

De maanden waarin de uitgaven groter zijn dan de ontvangsten. Dan moet je zorgen dat je middelen – eventueel vaste voorschotten – achter de hand hebt om het tijdelijk tekort op te vangen.

Kasplan en boekhouding zijn pas sterk als duo.

uit je kasstroom rechtstreeks over te zetten naar een kasplanningstool. Daarna kan je ze dan aanpassen naar gelang je verwachtingen voor de toekomst (zie simulaties). Deze manier van werken is zeker aan de inputzijde heel gebruiksvriendelijk en bovendien sowieso op maat van je bedrijf, dus ook op dat van gemengde bedrijven.

Simulaties

Eens de basisgegevens in de kasplanning zijn ingevuld is het interessant om eens een aantal simulaties te doen (scenario's bekijken). Als je de kasplanning hebt ingevuld vanuit gegevens uit je boekhouding, dan heb je eigenlijk het verleden ingevuld, en dat is natuurlijk maar het vertrekpunt. Je kan dan bepaalde opbrengst- en/of kostenposten gaan aanpassen naargelang je verwachtingen, zoals een andere prijs, of een lagere opbrengst door droogte, of nog iets anders. Ook het effect van een managementingreep kan je proberen simuleren, bijvoorbeeld een uitbreiding van een activiteit met een investering of de afbouw van een andere ... De tool zal dan automatisch het effect op je kasstroom uitrekenen en zo krijg je dus financieel inzicht in de mogelijke gevolgen. Het is zeker ook aan te raden om eens wat minder rooskleurige scenario's uit te testen. Daar kan je dan rekening mee houden als je een voldoende financiële buffer wil aanhouden in die omstandigheden.

Is dit nuttig?

Wie over een voldoende buffer aan spaarcenten beschikt, ziet misschien het nut van een kasplan niet direct in. Toch is het een hulpmiddel dat je kort

op de feiten helpt vaststellen of de zaken lopen zoals voorzien op financieel vlak. Als het toch afwijkt kan je snel vaststellen waar het verschil zit. Alles staat of valt natuurlijk ook met het goed opvolgen van je kasstroom. Hou daarom je boekhouding ook goed up-to-date, dan kan je direct het resultaat aflezen in de kasstroom. Uiteraard kan je daarmee niet alle oorzaken van financiële problemen oplossen, maar je hebt afwijkingen op zijn minst snel in beeld.

Kasstroom is niet hetzelfde als rendement!

Kasstroom en kasplan horen dus samen als verleden en toekomst. Opvolging ervan is nuttig, maar toch nog onvoldoende voor het complete plaatje. Want vergis je niet: het verschil tussen ontvangsten en uitgaven is helemaal niet hetzelfde als je rendement of inkomen! De kasstroom is enkel de balans van ontvangsten en uitgaven over een periode voor jouw specifieke situatie. Dit is niet altijd representatief voor je rendement, daarvoor dienen de andere berekeningen in je bedrijfseconomische boekhouding, zoals **saldo** en **arbeidsinkomen**. Deze bedrijfseconomische parameters zijn de economische 'motor' van je bedrijf. Langetermijnplannen (investeringen ...) onderbouw je dan ook met deze parameters die alle kosten en baten objectief in beeld brengen. En daarmee is de cirkel rond: kasplan en boekhouding zijn pas sterk als duo. ■

focus

Cijfers op maat van je bedrijf

Patrick Meulemeester

innovatieconsulent Duurzame landbouwsystemen
patrick.meulemeester@innovatiesteunpunt.be

Starten met kasplanning

Inkomsten en uitgaven zijn op een landbouwbedrijf heel dikwijls niet op elkaar afgestemd. Je maakt kosten maar de inkomsten die eruit moeten volgen laten soms een volledig teeltseizoen op zich wachten. Het vergt heel wat inzicht in jouw bedrijf om dit goed te managen. Misschien heb je het gevoel dat dit bij jou wel goed zit. Maar de minste wijziging in je bedrijfsvoering of andere afspraken met afnemers of leveranciers zullen hier een impact op hebben. Het is van belang na te gaan of dit geen invloed zal hebben op jouw liquiditeit. Want een negatieve liquiditeit zal een impact hebben op je openstaande facturen en eenmaal men start met het innen van nalatigheidsintrest kan het snel gaan. Gelukkig bestaan er tools die je helpen om je toekomstige kasstroom te simuleren.

 www.innovatiesteunpunt.be/cashflowvoorspeller

Inkomsten en uitgaven zijn vaak niet op elkaar afgestemd.